Voorzitter, commissieleden,

Ik sta hier vandaag namens buurtschap het Kantje met een duidelijke boodschap:
Op basis van het huidige rapport Verkenning Randwegen Nistelrode
kunt u geen €100.000 vrijmaken voor vervolgonderzoek naar uitsluitend de Randweg West.
De analyse is te smal, te onzeker en staat niet in verhouding tot de impact die dit project zou hebben.

1. Waarom alleen een vervolgonderzoek naar de Randweg West?
De onderbouwing ontbreekt volledig
Het rapport onderzoekt niet óf een randweg nodig is, maar vergelijkt slechts twee varianten van een randweg met elkaar.
Essentiële alternatieven zijn niet onderzocht:

- geen analyse van sluipverkeer van de A50,
- geen verkeersmaatregelen in het dorp
- geen aanpassingen of afspraken bij Van Tilburg,
- geen benutting van bestaande infrastructuur,
- geen pakket van maatregelen waarin onderdelen worden gecombineerd.

Toch wordt u nu gevraagd om geld te reserveren voor één specifieke keuze, zonder dat duidelijk is waarom juist dit tracé logisch zou zijn.

2. De vraagstelling aan Haskoning bepaalt het resultaat — en was te smal
De opdracht aan Royal Haskoning was primair gericht op:

- het onderzoeken van het westelijke tracé,
- het optimaliseren binnen deze variant,
- het schetsen van mogelijke voordelen van precies deze route.

Andere varianten zijn niet op vergelijkbaar detailniveau onderzocht, simpelweg omdat dat geen onderdeel van de opdracht was.

Dus het rapport kan geen objectieve vergelijking bieden.
Als de input smal is, kan de uitkomst nooit breed zijn.

3. Het rapport toont niet aan dat de Randweg West het probleem oplost
Uit het rapport blijkt:

- Op Weijen blijft ongeveer even druk als nu.
- Er is geen significante verkeersreductie.
- Er is geen norm geformuleerd voor wat voldoende verbetering is
- Er is maar één toekomstscenario doorgerekend.

4. Sluipverkeer van de A50 wordt niet onderzocht
Iedereen ziet het dagelijks:
een groot deel van de verkeersdruk door Nistelrode ontstaat niet door lokaal verkeer, maar door sluip- en regionaal verkeer dat de A50 ontwijkt.

Vooral rond **knooppunt Paalgraven**, waar files en vertragingen structureel zijn, kiest verkeer bewust voor de route via Nistelrode.
En precies dán loopt Weijen vast: tijdens de spits is de verkeersdruk hier **zichtbaar hoger** dan op andere momenten van de dag.
Toch is dit in het rapport volledig buiten beschouwing gelaten:

- er is geen analyse van vertragingen bij Paalgraven;
- er is geen inschatting van hoeveel verkeer via Nistelrode omrijdt;
- er zijn geen afspraken of scenario's met Rijkswaterstaat meegenomen.

Zolang de situatie op de A50 – en specifiek bij Paalgraven – blijft zoals die is, blijft dit sluipverkeer komen.
En geen enkele randweg lost dat probleem op.

5. Een grote verkeersgenerator – Van Tilburg – wordt niet onderzocht
Het rapport van Haskoning erkent dat van Tilburg een grote verkeersgenerator is.
Dat zorgt dagelijks voor piekdrukte op Weijen en de omliggende wegen.
Toch is deze grootste verkeersbron in het rapport niet apart onderzocht. Er ontbreekt inzicht in bezoekersstromen, alternatieve ontsluitingsroutes, parkeerscenario's en mogelijke afspraken met het bedrijf.
Zonder deze gegevens blijft het verkeersbeeld onvolledig, en kun je niet bepalen welke oplossing werkelijk effect heeft

6. Maashorst, Peelrandbreuk, Wijstgronden & Plattedel
Het westelijk tracé snijdt dwars door een ecologisch, hydrologisch en geologisch uiterst kwetsbaar gebied. En precies dit landschap is door Bernheze zélf aangewezen als onderdeel van het Geopark Peelhorst & Maasvallei, op weg naar UNESCO-erkenning. Het convenant dat we vorige week hebben ondertekend vraagt om bescherming, herstel en educatie — niet om extra belasting.

Juist daarom is het zorgwekkend dat de impact van deze ingreep niet volledig is onderzocht.

- De Maashorst staat al onder zware druk; extra verkeersstromen passen niet bij de doelen uit het convenant.
- De Peelrandbreuk is een uniek hydrologisch systeem; diep grondverzet of funderingen kunnen blijvende schade veroorzaken, maar dit is niet doorgerekend.
- De wijstgronden zijn zeldzame kwelgebieden; verharding en drainage kunnen de waterkwaliteit direct aantasten, en ook dit is niet onderzocht.
- De Plattedel — een nat en open landschap dat eerder juist bescherming verdiende,— is volledig buiten beeld gelaten.

Toch wordt een verkeerscorridor verkend die precies door dit kerngebied loopt. Daarmee staan hydrologie, landschap, ecologische verbindingen, recreatieve rust én de geloofwaardigheid van het Geopark op het spel.

De cruciale vraag is dan ook: **past een rondweg door dit gebied bij de beschermingsambities die we zelf hebben uitgesproken?**
Zolang die vraag niet is beantwoord, en zolang geologische en hydrologische risico's niet zijn doorgerekend, is het onverantwoord om €100.000 te reserveren voor vervolgonderzoek naar uitsluitend het westelijk tracé.

7. Onvoldoende communicatie richting bewoners

Het draagvlak is al aan de voorkant beschadigd.

Direct betrokken bewoners zijn niet via de officiële weg geïnformeerd: geen brief, geen uitnodiging, geen vroegtijdige participatie. Dat is niet zorgvuldig bij een project dat zulke grote gevolgen kan hebben. Het gevolg: het vertrouwen is beschadigd, het maatschappelijk draagvlak staat onder druk, en het proces mist legitimiteit. Draagvlak win je niet terug door alvast €100.000 in een richting te investeren waar bewoners geen stem in hebben gehad.

8. De financiële basis is incompleet

Het rapport sluit belangrijke kostenposten uit:

Geluidsmaatregelen, sloop, kabels en leidingen, bodemverbetering, hydrologische maatregelen, reconstructies. Precies de posten waar infrastructurele projecten financieel ontsporen.

Vooral de hydrologische maatregelen zijn financieel zeer risicovol. Op wijstgronden staat het grondwater onnatuurlijk hoog en reageert het extreem gevoelig op ingrepen, waardoor elke aanleg van infrastructuur grote hydrologische risico's met zich meebrengt.

Slot

Voorzitter, commissieleden

U wordt gevraagd om een koers te bepalen.
Maar een koers mag alleen worden vastgesteld op basis van een **volledige, objectieve en toekomstbestendige analyse**.

Die analyse ligt er niet.

Dit rapport:

- onderzoekt de oorzaak niet,
- onderzoekt alternatieven niet,
- toont geen effectiviteit aan,
- negeert de gevoeligheid van Maashorst, breuk, wijst en Plattedel,
- laat kosten en risico's buiten beeld,
- en heeft bewoners niet op tijd betrokken.

Daarom is het verstandig, eerlijk en bestuurlijk zorgvuldig om dit voorstel nu niet te steunen. Niet om een randweg uit te sluiten, maar om eerst een **volledig, open en gelijkwaardig onderzoek** te laten uitvoeren waarin álle opties worden onderzocht.

Dank u wel.